

Lesbrief Streektaal - groep 1

Dit streektaalproject loopt parallel met het Veerkieler-project voor groep 1

- **Uitgangspunt en leerdoelen**
- **Leren door onderzoek**
- **Wat gaan de kinderen doen?**
- **Follow-up in de klas**
- **Terugkijken**
- **Tips voor een complete bewegingsles**

Uitgangspunt - leerdoelen

- » *Het belang van bewegen als middel bij taalontwikkeling. Hoe kunnen deze twee elkaar versterken?*
- » Op een speelse manier kennis maken met de begrippen vroeger & nu
- » Stimuleren van fantasie

Leren door onderzoek:

Kinderen koppelen het leren van Stellingwerper werkwoorden aan het maken van bewegingen. Hiermee wordt beweging ingezet om nieuwe klanken eigen te maken. Spelenderwijs wordt het Stellingwerfs beleefd.

Wat gaan de kinderen doen:

Tijdens het bezoek aan de Hoolten Klinte leren de kinderen een liedje, waarbij de bewegingen van het doorgeven, tillen, stapelen e.d. centraal staan. Hiermee leren ze spelenderwijs de Stellingwerper woorden die daarbij horen.

Turfmaekerslied

Ik stik turf, staepel op, diel ze uut an jim,
geef ze deur van haand tot haand.

Mit mekeer, allemaol, doen we hier an mit,
doen ze in een grote maand.

De bewegingen die worden gemaakt zijn:

- turf steken
- opstapelen
- uitdelen
- doorgeven
- in de mand doen

Follow-up in de klas:

Hier staat een link naar het ingezongen liedje. Dit vormt de aanleiding om de bewegingen ook in de klas uit te voeren.

Er kan een speciale bewegingsles van worden gemaakt (zie de tips hieronder), maar het kan ook gedaan worden “tussen de bedrijven door”, wanneer het maar uitkomt.

- *De kinderen herhalen de bewegingen die horen bij het lied van de turfdrager.* Terwijl het lied wordt afgespeeld (download geluidsbestand) maken de kinderen een lange rij (dit kan natuurlijk ook in de kring in de klas) met aan het ene uiteinde een volle mand met turf (emmer met blokken) en aan het andere uiteinde een lege mand. Ze legen de ene mand, geven de blokken door en vullen de andere mand (Dit kan een aantal malen worden herhaald, van links naar rechts en weer terug). Om de beurt tillen ze de mand naar de “turfboot” (dit kan b.v. met schilderstape op de grond worden aangegeven). Daar stapelen ze de blokken op elkaar.
- *Turfdragerspel:* Bij het horen van één van de Stellingwerper woorden (b.v. staepelen) bedenken de kinderen welke beweging daarbij hoort en voeren die uit.

Terugkijken:

- Welke woorden roepen de meeste reacties op bij de kinderen en zetten het meest aan tot bewegen?
- Zijn er kinderen die normaal niet zo “talig” zijn die door te bewegen makkelijker met taal omgaan?
- Laat de kinderen een beweging maken die laat zien hoe ze de les hebben gevonden.

Tips voor een complete bewegingsles:

- Laat de kinderen door de ruimte lopen waarbij ze elkaar niet aan mogen raken. Bij het stoppen van de muziek (op de website staan verschillende muziekjes) staan ze stil.
- De kinderen lopen als deftige dames en heren, als blije mensen die feest vieren en als mensen die een zware boot trekken. Kunnen ze ook lopen als mensen met honger in de buik of met een volle buik, de buik naar voren?
- In het midden van de ruimte kun je een turfsloot afplakken (met twee stroken schilderstape): als de kinderen daarin komen lopen ze heel langzaam.
- Samenwerken: twee kinderen vormen samen een turfwerker (kruiwagenduwer) met kruiwagen (lopen op je handen, benen worden vastgehouden) en lopen zo door het lokaal. Na verloop van tijd wisselen de turfwerker en kruiwagen om.